

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2007 yılından 2008 yılının başına kadar Tuzla Tersaneler Bölgesi'nde toplam 13 tersane işçisi, işyerlerinde ölümlü iş kazası nedeniyle hayatını kaybetmiştir.

Tuzla Tersaneleri, gemi yapım ve onarım siparişleriyle Türkiye'yi dünya beşinciliğine taşımıştır. Gemi İnşa Sanayiciler Birliği verilerine göre Türkiye genelinde 44 tersane bulunmaktadır. Tuzla Bölgesi'nde ki tersanelerde 24.200 civarında işçi çalışmaktadır. Yıllık 2.5 milyar dolarlık döviz girdisi sağlayan bir sektördür. Ancak bu kadar büyük bir sektör olmasına karşın sendikalı işçiler toplam çalışanların ancak %10'nu oluşturmaktadır.

Sektörde çalışanların büyük bir bölümü taşeron firmaya bağlı olarak çalışan işçilerdir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın verilerine göre tersanelerde çalışan 16.173 bin işçiden, 12.427 bini taşerona bağlı olarak çalışmaktadır. Taşeron firmalara bağlı olarak çalışan işçiler, temel hak ve özgürlükleri, sosyal hakları ve özlük hakları gözetilmeksizin adeta köle gibi çalıştırılmaktadır.

Tersane işçileri sendikal hak ve özgürlüklerden yoksundur. Sektörde çalışan işçilerin çok küçük bir azınlığı sendikalıdır. Yaklaşık 1000 civarında taşeron firmanın bulunduğu sektörde, sendikalarda örgütlenmek neredeyse olanaksız hale getirilmiştir. Çünkü taşeronluk başta sigorta ve sendika olmak üzere çalışanların her türlü haktan yoksun bırakılmasının yolunu açmaktadır. Küçük tedbirsizliklerden doğan ciddi yaralanma ve ölümler, sendikasızlaşmayla birleşince işçilerin mağduriyetleri en üst seviyeye çıkmaktadır.

Tersanecilik sektöründeki talebin artmasıyla birlikte işveren firmanın, maliyeti düşürüp, karını arttırma çabası, yanlış yapılan taşeron sistemini yaratmıştır. Oluşan yeni sistemde bütün yük köle gibi çalıştırılan işçilerin sırtına bindirilmiştir. Taşeron firmalar iş güvenliği ve sosyal hakları sağlamak bir yana, işçileri en temel insan haklarından bile mahrum bırakmıştır. Tuzla'da ölen işçilerin çoğunun taşeron işçisi olması da bunun en somut göstergesidir.

Yasaya göre, işverenler işyerlerinde sağlıklı ve güvenli çalışma ortamının tesis edilmesi için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür. Devlet işverenlerin bu yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğini denetlemelidir. Ancak Çalışma Bakanlığı'nın, Tuzla'daki teftişleri haberli yapılmaktadır. Ayrıca denetimlerin, kapsamı dar tutulmakta ve işyerlerine uyguladıkları yaptırımlar da yetersiz kalmaktadır. Tuzla Tersaneler Bölgesi'nde yaşanan ölümleri engelleyerek, işçi sağlık ve güvenliğinin sağlanması için kısa ve uzun vadeli müdahalelerle çözüm sağlanmalıdır.

Öncelikle temel hak ve hürriyetler çerçevesinde, sağlık ve çalışma şartları düzeltilmelidir. Anayasa'nın 51.maddesi ile tanınan sendika kurma ve üye olma hakkı fiili durumla ortadan kaldırılmamalıdır.

Tuzla Tersaneler Bölgesi'ndeki yaşanan ölümleri durdurmak için mevzuattaki İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği'ne ilişkin maddelerin eksiksiz uygulanması gerekmektedir. İşverenin bu maddeleri uygulamaması halinde sonuç sağlamaya yönelik ağırlıkta yaptırımlar uygulanmalıdır.

Tuzla'da uygulanmayan, "Sağlık Kuralları Bakımından Günde Ancak Yedibuçuk Saat veya Daha Az Çalışması Gereken İşler Hakkında Yönetmeliğin" 7.maddesinin Tuzla Tersaneler Bölgesi'nde de uygulanması gerekmektedir.

Tuzla Tersaneler Bölgesi'nde yapılan üretimin ağır ve tehlikeli bir işkolu olması, işçi sayısının fazlalığı göz önüne alınarak bu bölgede tam teçhizatlı bir Kamu Hastanesi kurulması gerekmektedir.

Asıl iş olan gemi yapımının bölünerek, İş Yasası'na aykırı şekilde asıl işveren-alt işveren ilişkisinin kurulması takibe alınmalı ve hukuk dışı durumlar önlenmelidir.

İş Yasası'nda belirtilen sosyal hakların sağlanıp sağlanmadığı habersiz ve ayrıntı olarak yapılacak teftişlerle kontrol edilmelidir.

Tuzla Tersaneler Bölgesi'nde yaşanan işçi ölümlerinin nedenleri ve bu ölümlerin önlenmesi için alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla, Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.30.01.2008

1. Çetin SOYSAL-İstanbul
2. Turgut DİBEK-Kırklareli
3. Şevket KÖSE-Adıyaman
4. Necla ARAT-İstanbul
5. Tekin BİNGÖL-Ankara
6. Fatma Nur SERTER-İstanbul
7. Osman KAPTAN-Antalya
8. Ali Rıza ÖZTÜRK-Mersin
9. Rahmi GÜNER-Ordu
10. Mehmet Ali ÖZPOLAT-İstanbul
11. Şahin MENGÜ-Manisa
12. Halil ÜNLÜTEPE-Afyonkarahisar
13. Ali İhsan KÖKTÜRK-Zonguldak
14. Sacid YILDIZ-İstanbul
15. Vahap SEÇER-Mersin
16. Ahmet ERSİN-İzmir
17. Hulusi GÜVEL-Adana
18. Atilla KART-Konya
19. Ali Rıza ERTEMÜR-Denizli
20. Mevlüt COŞKUNER-Isparta